



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
74/14. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2014. május 20.

A főtanácsnok indítványa a C-333/13. sz. ügyben
Elisabeta Dano és Florin Dano kontra Jobcenter Leipzig

Melchior Wathelet főtanácsnok szerint Németország megtagadhatja a „rászoruló álláskeresőknél biztosított szociális ellátásokat” más tagállambeli állampolgároktól olyan általános szempont alapján, amely bizonyítja a fogadó tagállammal fennálló tényleges kapcsolat hiányát

Németország így kizárhatja az ilyen ellátásokból azokat a személyeket, akik kizárólag álláskereső vagy szociális segélyben való részesülés céljából lépnek a területére

Németországban a rászoruló álláskeresők alapellátásban való részesülést kérhetnek, többek között a megélhetési költségeik fedezése érdekében¹. Az így biztosított ellátások célja az emberi méltóságnak megfelelő élet lehetővé tétele, és kiterjednek az alapszükségletekre, a kiegészítő szükségletekre, valamint a lakhatási és fűtési szükségletekre. Ugyanakkor azokat a személyeket, akik kizárólag az ezen ellátásokból való részesülés, illetve álláskereső céljából lépnek Németország területére, a német jog kizárja az ezen ellátásokban való részesülésből. E kizárás célja, hogy elkerülje Németországban a szociális ellátások indokolatlan igénybevételét.

A Sozialgericht Leipzig (lipcsei társadalombiztosítási bíróság) azt szeretné megtudni, hogy egy ilyen kizárás ellentétes-e az uniós joggal. E bíróságnak az E. Dano és kiskorú fia, akik mindketten román állampolgárok, valamint a Jobcenter Leipzig (illetékes helyi közigazgatási szerv) közötti jogvitát kell eldöntenie. A Jobcenter Leipzig a német jogban előírt kizárásra hivatkozva megtagadta az alapellátások e két személy részére történő biztosítását². E. Dano és (Németországban született) fia több éve Lipcsében él E. Dano lánytestvérének lakásában, aki gondoskodik ételmezésükről. E. Danonak semmilyen szakképzettsége nincs, és mindeddig semmilyen keresőtevékenységet nem folytatott sem Németországban, sem Romániában. Úgy tűnik, hogy E. Dano nem azért utazott be Németországba, hogy munkát keressen, és nem próbál ott állást találni.

A mai napon ismertetett indítványában Melchior Wathelet főtanácsnok úgy véli, hogy az uniós joggal³ nem ellentétes az, ha egy általános szempont alapján megtagadják a „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásban” (mint amilyenek a rászoruló álláskeresőknél biztosított német alapellátások⁴) való részesülést más tagállambeli állampolgároktól, feltéve, hogy az alkalmazott

¹ A német szociális törvénykönyv II. könyve (Sozialgesetzbuch Zweites Buch, SGB II). Az SGB II szerinti alapellátások a munkába állást segítő ellátásokat is magukban foglalják, ám ezek az ellátások nem képezik a jelen jogvita tárgyát. Az álláskeresőkre vonatkozó e rendszer mellett, a szűk értelemben vett szociális támogatási rendszer az SGB XII keretében a Dano ügyben szereplőhöz hasonló kizárást tartalmaz.

² E. Dano a fia után kap azonban a német hatóságoktól havi 184 euró összegű, eltartott gyermek után járó támogatást („Kindergeld”), valamint havi 133 euró összegű tartásdíj-előleget.

³ Konkrétan: (i) a 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 43. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) és (ii) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o., helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.).

⁴ A főtanácsnok szerint ezek az ellátások, amelyek két korábbi szabályozás (azaz a munkanélküli segély és a szociális segély) egyesítéséből erednek, a 883/2004 rendelet értelmében vett különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokat jelentenek, és emiatt vonatkozásukban tiszteletben kell tartani az egyenlő bánásmód elvét. Ezen ellátások ugyanakkor a 2004/38 irányelv értelmében vett szociális segítségnyújtási ellátásokat is jelentenek, és ezért a fogadó tagállam

szempont (mint például az az indok, amely alapján a kérelmező a tagállam területére lépett) alkalmas a fogadó tagállammal fennálló tényleges kapcsolat hiányának bizonyítására, és így célja a nemzeti szociális segítségnyújtási rendszer indokolatlan terhelésének az elkerülése.

A főtanácsnok emlékeztet arra, hogy az uniós jog⁵ lehetővé teszi az uniós polgárok és családtagjaik számára az olyan tagállamban való tartózkodást, amelynek nem állampolgárai, három hónapig, amíg nem jelentenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére. Amennyiben ezek a személyek három hónapot meghaladóan kívánnak tartózkodni, elegendő forrásokkal kell rendelkezniük ahhoz, hogy ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére. Ez szükségszerűen az eltérő bánásmód lehetőségéhez vezet a fogadó tagállam állampolgárai és az egyéb uniós polgárok között a szociális segítségnyújtási ellátások biztosítása terén.

Az olyan szabályozás, amely megtagadja az alapellátásokban való részesülést azon személyektől, akik távolról sem próbálnak integrálódni a munkaerőpiacba, és kizárólag azért érkeznek Németországba, hogy részesüljenek a német szociális segítségnyújtási rendszerben, Wathet főtanácsnok szerint összhangban van az uniós jogalkotó szándékával. Egy ilyen kizárás lehetővé teszi annak elkerülését, hogy a mozgási szabadságukat integrációs szándék nélkül gyakorló személyek terhet jelentsenek a szociális segítségnyújtási rendszerre. Ezenkívül összhangban van a tagállamok részére e téren meghagyott mozgástérrel. Másként fogalmazva, lehetővé teszi a visszaélések, és egyfajta „szociális turizmus” elkerülését.

A főtanácsnok ezenkívül megjegyzi, hogy a Németország által alkalmazott szempont (azaz német területre lépés kizárólag álláskeresés vagy szociális segélyben részesülés céljából) alkalmas a fogadó tagállam területével fennálló tényleges kapcsolat, illetve az integráció hiányának bizonyítására. E szempont anélkül teszi lehetővé a rendszer gazdasági életképességének biztosítását, hogy veszélyeztetné pénzügyi egyensúlyát. A német szabályozás tehát jogszerű célt követ, amint azt a Bíróság is megköveteli. Egyebekben a főtanácsnok úgy véli, hogy a kiválasztott szempont arányban áll a követett céllal. Annak meghatározása érdekében ugyanis, hogy a kérelmező a szóban forgó kizárás alá tartozik-e, és így meg kell tagadni vele szemben az alapellátások biztosítását, a német hatóságoknak szükségszerűen meg kell vizsgálniuk a kérelmező egyéni helyzetét.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

[„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106

állampolgárai és azon uniós polgárok, akik gyakorolták mozgási és tartózkodási szabadságukat, adott esetben eltérő bánásmódban részesülhetnek.

⁵ Konkrétan a 3. lábjegyzetben hivatkozott 2004/38 irányelv.